

Naročilna lista: --

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . „ 26—
Četrt leta . . . „ 13—

Zunaj Jugoslavije:
Celo leto . . . „ 66.—

Posamezne številke
na štirih straneh 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
št. 5. — Telefon št. 220.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inseratni oglasniki
se računajo po K 1.50
od enoredne pravnice:
pri večkratnih oglasilih
— popust. —

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure popoldne.

11. številka.

Maribor dne 6. februarja 1920.

Letnik XII.

Skauti in Sokoli.

Slovenski dopisni urad je prinesel iz Beograda čudno novico, tako čudno, da gotovo ne bo resnična, ako bi pa ta zadeva bila resnična, jo bo morala vlada kmalu preklicati, ako pa ne prekliče, bo postala brezpredmetna sama posebi — v blamažo vlade in v škodo našega narodnega razvoja. „Minister prosvete je odredil, da se četnišvo (skauti) spoji s sokolstvom. Zato se ne morejo osnovati zasebni oddelki četništva ne v šoli, ne med prebivalstvom.“ Tako slove začetek dotične brzojavke dopisnega urada.

Skauti kakor Sokoli so zasebna društva. Društvene zadeve spadajo pod ministra notranjih zadev, a ne brigajo čisto nič ministra prosvete. Minister prosvete lahko samo priporoči kakšno društvo učencem in učiteljstvu, ako se mu zdi koristno v vzgojvalne namene, oziroma iz pedagoškega stališča prepove učenecem sodelovanje pri kakšnem društvu, pa ničesar več. V zgoraj navedenem stavku pa odreja minister prosvete dvojno: 1. da se mora dvoje društev strniti v eno; 2. da se med prebivalstvom ne sme snovati neka vrsta društva (Skauti). Svoboda združevanja je temeljna ustavna svoboščina, ne more je ukiniti niti minister notranjih zadev, v čegar delokrog spadajo društvene zadeve, še manj pa minister prosvete.

Dalje odreja minister prosvete, da se mora pouk telovadbe vršiti po sokolskem sistemu, učitelji morajo podpirati delo v sokolskem duhu in morajo imeti sokolski pravec dela. Minister prosvete gotovo ne ve, v kakšen položaj bi s to odredbo, ako bi obveljala, spravil v Sloveniji učiteljstvo zlasti na deželi. Ta odredba ukazuje, da noben učitelj ne sme biti n. pr. član Slovenske ljudske stranke, še več: vsak učitelj mora biti član nasprotne stranke in mora vse otroke, torej tudi otroke staršev članov Slovenske ljudske stranke, upeljevati v duha nasprotne stranke. To bo po marsikaterih krajih učitelja postavilo v neizbežen konflikt s prebivalstvom, sredi katerega deluje in sicer v tako hud konflikt, da bo njegovo stališče med ljudstvom nemogoče.

Toda tukaj nas ne zanima nasprotje, v katero se je postavil minister prosvete Marinkovič s temelj-

no točko ustavnih svoboščin — pravico združevanja, tudi ne maramo podrobneje razpravljati o neprilikah, katere bi zabredlo po zelo mnogih krajih, ako se sokolstvo takorekoč podrži in mora vsak učitelj obvezno biti Sokol in agitator za sokolstvo v šoli. Gre v prvi vrsti za Skaute. Ako se Skauti vtope v sokolstvu, je ideja skautska izgubljena. Duh in organizacija sokolstva je zelo različna od duha in organizacije Skautov. Seveda ne smemo Skautov primerjati z bivšimi avstrijskimi in nemškimi „Pfadfinder“, ki so bili samo karikatura skautstva, kakor je bila karikatura vse, kar je bivša avstrijska vlada hotela urediti v vojaškem duhu in sicer v duhu plemenitega viteštva, kakor ga ni bilo menda nikdar, a se nam predstavlja v idealizmu. Skaut goji samo vojaške vaje, poznavanje terena, osnovne strategije, vaje z orožjem, sanitetna služba, obvezovanje in prenašanje ranjencev, ureditev bojnih bolnišnic, taborenje v prostem, delanje zakopov, poizvedovalna služba itd. Nemogoče je torej, da bi to prevzel Sokol, ki nima takih ciljev in ne tradicije. Ako bi Sokol prevzel organizacijo in ideje Skautov, bi prenehal biti Sokol, kar bi bilo v narodno škodo, ker je v narodni organizaciji tudi telovadno društvo potrebno.

Dalje stavi Skaut tudi v moralnem oziru čisto drugačne zahteve do člana, kakor Sokol ali Orel. — Skaut ne sme uživati brezpogojno nobene opojne pijače, ne sme kaditi, ima jako ostre predpise v zadevi obževanja z ženskami, mora brezpogojno govoriti vedno resnico, ima prepisana gotova moralna dobra dela, katera mora izvrševati. Nemogoče je ukleniti Sokola ali Orela naenkrat v take opanice, ako jih pa Skaut opusti, preneha biti to, kar je.

Sokol in tudi Orel lahko veliko pomagata pri organizaciji Skauta, dasta mu neke vrste okrilje, navajata k njemu, dasta na razpolago, kjer imata, prostore in druge tehnične priprave, agitatorja zanj, vz-

gajata naraščaj za skautsko organizacijo, toda Skaut mora biti samostojna mladeniška narodno vojaška organizacija.

Pri nas je pač tako, da o vsaki stvari začnejo šele razmišljati, ko bi že morala biti narejena. Kako prav bi nam prišel dobro urejen Skaut ob dobi prevrata in kmalu potem! Sedaj pa postaja ta zadeva že vedno bolj pereča in neodložljiva. Militarizem bo odpravljen ali vsaj znižan na najnižjo mogočo stopinjo. To je ne samo zahteva entente, ampak tudi nujna potreba države. Potrebujemo pa reda v notranjosti in varnosti naših državnih mej. Te varnosti nam pa ne more zagamčiti nobena obljuba entente, ampak samo vojaška vzgoja ljudstva. Amerika in Angleška sta si lahko čez noč postavili milijonske armade, ker je narod discipliniran in vzgojen. V Avstriji in še bolj na Ruskem te discipline ni bilo. Ko je bila redna armada, v kateri je duha nadomestoval vojaški „drill“, — razbita, je bila tudi moč naše države strta.

Nalogo, da vzgaja mladino v vojaškem duhu, naj bi prevzel Skaut — ali kakor Sokoli ime mu damo. Tako bi dobili polagoma zdrav, moralno visoko stoječ in discipliniran naraščaj, ki bi bil nekako ogrodje od orne sile. Omeniti je treba še eno: Boljševizem se bliža, preje ali pozneje pride gotovo kakor vihar in pomedel bo marsikaj starega, ustvaril tudi mnogo novega. K temu bi bila zopet zelo koristna močna organizacija Skautov. Slednjič bi Skauti tudi gojili ideal za našo neodrešeno domovino.

Na Skautu je interesirana naša vojaška oblast, ker bi vojaško discipliniral mladino in gojil v nji viteške ideale; interesirano je kmetsko prebivalstvo, ker Skaut bi v slučaju splošnega prevrata na deželi, kjer vsled nižje kulture in oddaljenosti uradov najlažje nastane nered, vzdrževal red in disciplino, a tudi socialistične stranke, ki imajo za sabo ljudske množice, ker bi jim ljudska vojna organizacija Skautov vzdrževala red in jamčila voditeljem upliv, da ne zavladata popolna anarhija drhali z njenimi nebrzdanimi instinkti.

Skaut je potreben, nujno potreben, toda biti mora čisto samostojna, nestranskarška, popolnoma vojaška organizacija, kakor je živela pred vojno med mnogimi zapadnimi narodi.

LISTEK.

Mladostno junaštvo.

(Zgodovina malega junaka. Poslovenil Peter Paulič.)

Konec.

Psovki „opa“ in „ščavo“ sta mu pognali kri v glavo. Stisnil je pesti, stegnil roko in začel mahati po svojih napadalcih. Dva, tri je pobil na tla, drugi so odskočili. Od daleč stojijo, on pred njimi žarečih oči, kakor razkačen lev.

Tu pridejo po cesti trije laški častniki. Proč s tem, trakom! Ne!

Slavko se razkorači. Z levo roko zakrije svoj dragi trak, z desno se postavi v bran zoper nove napadalec.

Eden častnikov ga hoče udariti s pestjo, deček ga prestreže. V tem trenutku se vržeta druga dva nanj in isti hip začuti tudi v spodnjem telesu ostro bodalo.

Dva vojaka ga nato zgrabita in odpeljeta. Akoravno ranjen se jima Slavko vendar skuša iztrgati in zbežati. Toda slednjič se mora vdati. Cela druha očestnih pobalinov ga spremlja, tepe, praska, pljuva z zmerja z najgršimi psovki.

Tudi častniki, ki gredo z njim, ga s pestjo bičajo po glavi in v hrbet, eden mu skuša iztrgati trak, da Slavko ga drži trdno. Prej bi si dal roko odsekati, kakor pustil svoj dragi trak onečastiti.

Potem ga kriči spremljajoča ga topla in ga bičajo s pestmi. Zmerjajo, kolnejo njega in skuša doseči s pestmi. Deček mora vse to poslušati, na da njegovo moč. Deček mora vse to poslušati, na da bi se mogel braniti. Čim dalje gre, tem bolj ga rana v trebuhu peče — toda roke, ki pokriva njegov trak, ne odmakne. Ljudje, ki srečujejo žalostno procesijo, sprašujejo kaj se je zgodilo. „Kam ga peljeje?“ poizvedujejo nekateri. — Na laško (torpedovko, da bo so-

vojaki pogine! Kriči vse okoli njega in govori udarci padajo na ubogo žrtev. — Slavko ima do laške ladje. Na Le še nekaj kor,

drugi strani mola, njej nasproti je zasidrana francoska torpedovka. Njena zastava enakih barv kakor trak, ki ga deček stiska na prsih, veselo vira v vetru. Polasti se ga misel: kaj, ko bi zbežal k Francozom. In ta misel ga vsega v hipu tako prevzame, da ne sliši več psovki okoli sebe niti ne čuti udarcev, ki padajo po glavi, po hrbtu. Ne vidi več razdivjane tolpe, ki ga obdaja, mu žuga, ga zmerja — Ze so na molu. Peljejo ga ob laški ladji na most za vkrcavanje. S francoske ladje na drugi strani gledajo francoski moornarji, njegovi prijatelji, ter se med seboj pogovarjajo, češ: sedaj mu bodo vendarle trak vzeli. Ubogi Slavko!

In Slavko se spomni, kolikokrat so ga steni dražili in kako jim je vselej odločno zatrjeval: ne! ne bodo ga mi! . . .

Toda ta druhal mu bo sedaj le vzela dragi znak . . . A prej mu bodo morali odsekati roko! . . . In potem bodo raztrgali, onečastili trak . . . Kaka sramota! In on se ne bo mogel braniti . . . rana ga boli vedno bolj . . . čuti kako mu polagoma izteka kri on slabi . . . vse je zgubljeno . . . sramota!

Pri tej misli se nekaj spunta v njem. Nek novi občutek ga prevzame, neka mešanica sramote, srda, korajže. Postaja močnejši, mu sila v glavo, v oči, v živce, v kri . . . In zazdel se je sam sebi v hipu kot velikani, ki stoji v sredi teh častnikov, vojakov, te kričeče druhal kakor v sredi razdraženih mravlj. Da v sredi mravlj, ki se jih lahko otrese, pred katerimi lahko zbeži . . . lahko . . . takole . . .

In telo je sledilo mislim, zbral je skupaj vse svoje moči, s silnim sunkom se je iztrgal vojakom in predno se je usupla druhal prav zavedla, kaj se je zgodilo, je deček že bil dospel na francosko torpedovko k svojim francoskim prijateljem.

Gluboko si je oddahnil, kri mu je rudečila usta, potem se je opotekel in predno mu je kdo mogel priti na pomoč, se je zgrudil po tleh.

Odnegli so ga v bolnišnico. Zdravniki so rano spoznali za smrtno. Ko se je zvečer istega dne zbudil iz težke omotice, — bil je operiran — je bilo prvo, kar je zagledal, obraz sestre — usmiljenke, ki je sklonjena črez njega molila molitve za umirajoče.

Počasi se mu je vračal spomin. Naenkrat se celi strese. Moj trak? . . . Kje je? So mi ga vzeli? je

vprašal z globokim zdihljem. Sestra je vedela vse. Francoski moornarji, ki so Slavka prinesli, so ji vse povedali in ga ji toplo priporočili. Tudi trobarvni trak se ji zaupali in jo prosili, da ga shrani.

Ves srečen, blažen je poslušal pripovedovanje svojega angelja varuha. Toda zopet je oči zaprl . . . čutil se je tako slabega . . .

Ne bom jih več videl, je rekel komaj slišno . . . izročite jim mojo zahvalo

In njegov spomin je bil zopet pri njegovih francoskih prijateljih. Spomnil se je tudi drugih, Angležev, Amerikancev . . . Kaki junaki! Kje so že povsod bili!

Kaj so že vse videli, kaj prestali! Na njihovih obrazih se jim bere prestano trpljenje, toda oni se ga ne spominjajo več. Ljubeznjivo se sklonijo k tlom, kjer leži v prah poteptan kak jugoslovanski trak, ki ga je iztrgala sarova roka kakemu otroku. S kako spoštljivostjo ga poberejo, očedijo prahu, ga božajo s svojimi zmage vajenimi rokami in ga zopet pripnejo na prsi preganjenemu otroku . . .

Oh, nekaj velikega, svetega mora biti v tej modri, beli in rudeči barvi. Kaka sreča, da je on, Slavko, ubranil te barve nepoklicanim, sovražnim rokam in onečastjenju!

Kaj bi bili sovražniki s trakom storili? In če jim še sedaj le pride v roke? . . . Ne, to se ne sme zgoditi . . . treba ga skriti. — Sestra! šepetal je s komaj slišnim glasom, v katerem se je izražala slabost in strah, ko bom umrl . . . ko me bodo položili v krsto . . . vzemite ta trak . . . in . . . tako le . . . denite mi ga na prsi . . . da ga nihče ne bo videl.

Ni mogel dalje. A sestra ga je razumela. Obrnila se je proč, da bolnik ne bi videl solz, ki so ji silile v oči. In črez nekaj trenutkov mu je pomirja-joče rekla: ne boš umrl ne!

In res, ni umrl!

Nekaj tednov pozneje je zapustil bolnišnico in se ob roki svoje matere vrnil na svoj dom, severno od Sušaka.

Ko sta šla črez Corso, je korakal s izbočenimi prsi, kakor vselej, kajti če tudi še je bil zelo slab, hotel je pokazati ljudem in solncu, ponosen, svoj trobarvni trak, ki je krasil njegove mlade janaške prsi.

Ljubljanski škof svojim duhovnikom.

Kakor lansko leto povodom razsula Avstrije in postanka Jugoslavije podaja ljubljanski škof dr. Jeglič v Ljubljanskem škofijskem listu št. 1 tudi letov svojnemu duhovnikom orientacijo o sedanjem položaju in navodila za primerno cerkveno in izven cerkveno: socialno-politično, izobraževalno in karitativno delo. Poslanica je izredno podučna in jasna, odkrita in iskrena. Zato objavimo njen prvi del, ki govori o socialno-političnem, izobraževalnem in karitativnem delu.

Politično-cerkveni položaj je dosti jasn. Razvile so se tri glavne stranke; vsaka od njih ima svoj program, ki ga hoče udeleževati; vsaka od njih razvija živahno agitacijo, da se čim bolj razširi in okrepi. Strank ne presojamo po posameznih osebah, ker v najbolj zmorni stranki so večkrat nekateri prav dobri in v najbolj pravi stranki tudi semtertje slabi ljudje. Ampak stranke presojamo po očetu, ki jih je začel, po namenu, ki ga zasledujejo, po časnih, ki jih izdajajo in po govorih na sestankih, ki jih prirejajo.

Na tem temelju moramo mi duhovniki skupno z ljudstvom odločno odkloniti socialno demokratično stranko s komunisti, ter liberalno stranko z narodnimi socialisti in neodvisnimi kmeti in odkloniti tudi vse njihove liste, katerekoli izdajajo. Obrniti pa se moramo k slovenski ljudski stranki in vse svoje moči posvetiti njej, njenemu razvitku in njeni organizaciji. Pasivni ne smemo in ne moremo biti: Kjer so gospodje pasivni, ne poučujejo in ne zbirajo ljudstva, tam kiti ljudstvo premočeno v nasprotna tabore, kjer je nevarnost za vero in pravost.

I. Socialno-politično delo.

V ospredju so socialna in politična vprašanja. Življenje socialno in politično se prehitro razvija povsod, posebej pa še v naši državi. Med raznovrstnim delavstvom kipi, agrarna reforma se proučava in začenja izpeljivati, ustavotvorna skupščina se pripravlja, denarna vrednost še ni urejena, trgovina je vsa zbegana in zmešana. Dolžni smo, da vsa ta gibanja zasledujemo in si prizadevamo, da jih spoznamo po načelih in po razvoju. Pa tudi pospeševati moramo vse tisto gibanje, ki ima namen se za vsa ta vprašanja tako pripraviti, da se bodo reševala v luči svete vere, na korist celokupnega naroda, celokupne ujedinjene države.

V tem smislu in v luči sv. vere delujejo: Kmetška zveza, Strokovna zveza, Obrtna zveza, Orlovska zveza, Dijaška zveza s starešinstvom na čelu. Mladi naši inteligenti se iz ljubezni do ljudstva zastavili svojo moč, da za prosep vsestranskih raznih življenjskih nalog zbero ljudstvo pod zastavo Krstusve. Slušajte njihove govore, čitajte njihove liste, opazujte njihov trud za pravo krščansko življenje! — In le pogledajte lep napredek posebej v onih krajih, kjer duhovniki vneto sodelujejo. Naši organizatorji nas žele imeti na čelu gibanja. Združiti moramo vse moči, ne čakajmo! Liberalne in socialistične zveze tudi ne čakajo; iščejo načina in potov, da si osvoje naše ljudstvo za njihova nekrščanska načela; posebno po mladini segajo. In mi naj bi le od strani gledali, kako volkovi vdirajo v ovčnjake, ter ovce trgajo in požirajo?

jo? Ali naj bomo najemniki, ne pa dobri pastirji? Isto velja o naših denarnih zavodih, o nakupnih in prodajalnih odsekih pri Kmetški in Strokovni zvezi. O teh poslih govori tudi cerkveni zakonik.

II. Izobraževalno delo.

Kako veljavno delo in prekoristno za ljudstvo, ki naj pri raznih dobro zasnovanih shodih, pri raznih gospodarskih in gospodinjstkih tečajih dobi pravo izobrazbo v luči krščanske vere. Seveda je izobraževalno delo pretežno. Duhovnik mora vedno čitati in študirati, da mu bo kos, pa bo tako ostal duševno delaven, duševno okroten in jak in času primerno napreden. Delo naj se zasnuje sistematično na temelju točnega programa, ki naj ga vsako leto na jesen sestavijo odbori v Ljubljani in po deželi. Tudi tukaj naj se trudijo skupno duhovniki in naši goreči lajki. Zaupajmo našim mladim izobraženim možem in prav radi delujmo skupno za Boga, za cerkev in za narod.

Vsi čutimo, bridko čutimo, kako so le premmogi naših mladeničev in tudi možje surovi in podivjani. Zraven truda v cerkvi bi nam tudi izobraževalna društva pomagala, da se bodo zopet ublažili, odvrgli svojo surovost in postali ponos našega naroda. Priporočam razne odseke s posebno nalogo: a) odsek zoper pijančevanje in ponočevanje; b) odsek zoper surovost in preklinjanje, posebno zoper bogokletstvo in c) odsek zoper nesposobne, tovaršije fantov in deklet. Vsi izobraženci, duhovniki in lajki, na noge na sveto, prepotrebno in prekoristno delo!

III. Karitativno delo.

Sem spada delo krščanske ljubezni, za vse bednike, ka erih je po vojski silno mnogo. Imamo mnogo sirot in zapuščenih zanemarjenih otrok, imamo slepe in sploh invalide, imamo siromakov in bolnikov. Ljubezen, prava krščanska ljubezen nas kliče na požrtvovalno delo. Pomagajmo, kjerkoli in kakorkoli moremo! In zopet ne moremo izdatno pomagati, ko bi delal le vsak zase, vsak na svojo roko. Tudi za to delo se moramo združiti, krepko organizirati. Ne, hvala Bogu, v vojskinem času so naši navdušeni duhovniki in darežljivi, usmiljeni verniki mnogo del zasnovali, da se je karitativno življenje bujno razvijalo. (Poda pregled novejšega karitativnega dela v s.o. ji škofiji). Gospodje, poživite karitativno delo, pa vam bo Bog dal obilnega blagoslova pri vsem vašem duhovnem pasirovanju. Vprezite v delo naše cerkvene družbe: tretji red in Marijine kongregacije!

Posebno lep in prisrčen je

Sklep.

Dokler delam v svoji sobi v Ljubljani, mi prav pogostokrat prihajajo le prežalostna poročila z dežele. Včasih se mi zdi, da vse razpada. Ko pa skočim kam pomagat za pastirovanje, ko opravljam kanonično vizitacijo in delim zakrament svete birme, se prepričam, da skoraj vsi gospodje delate radi, navdušeno, naporno, ter z molitvijo in trudom dosežete lepih uspehov; se prepričam, da je ogromna večina našega ljudstva prav dobra, alt vsaj dosti dobra, in je le manjšina surova, hudobna, brezbožna.

Za menjava bankove v v Srbiji in Crni gori. Zamenjava krone z novo kronsko dinarsko novčanico se začne v krajih, kjer pred vojno krone ni bilo v prometu s 3. februarjem. Kdaj se bo začela ta izmenjava tudi v ostalem kraljestvu se bo naznanilo v najkrajšem času. Dne 6. t. m. nehajo biti krone plačilno sredstvo v krajih, kjer se je pričelo z izmenjavo 3. t. m. Od 26. t. m. se v zgoraj označenih delih naše kraljevine stavijo kronski bankovci iz kurza: izvzeti so bankovci po 10, 2 in 1 K, ki ostanejo v prometu še nadalje.

Za sporazum med Jugoslavijo in Italijo se bo potegovala po poročilih iz Pariza francoska vlada.

Italijansko časopisje zahteva od Nitijske, naj ne popusti napram Jugoslaviji od svojih zahtev prav nič. Vendar kljub vsem tem italijanskim hujšakcijam proti naši državi je glede ultimata resnično dejstvo, da v Parizu ne bodo pritiskali na Jugoslavijo, da se ukloni ultimatu.

Italija.

Italija proti D'Annunziju. Italijansko brodcvje, ki se nahaja v Anconi, je dobilo povelje, da odplove proti Reki ter zatre eventualen odpor D'Annunzija in njegovih čet. Tudi italijanski pešpolk, ki je nastanjen v Benetkah, je dobil povelje za odhod na Reko.

D'Annunzijo je pustil aretirati na Reki generala Nigra, ki je poveljeval italijansko divizijo na vzhodu demarkacijske črte. General se je mudil v Trstu in ga je odpeljal neki častnik v spremstvu arditov iz Trsta na Reko. Vzrok aretacije je generalovo obnašanje napram D'Annunziju in reškim dobrovoljcem.

Italijanska vlada je aretirala 9 reških častnikov, ki so skušali pregovoriti bataljon alpincev, da prekoračijo reško mejo.

Nemčija.

Nemška vlada bo nastopila z vso ostrostjo proti onim delavcem v železniških delavnicah, ki nočejo na delo. Vlada je zaukazala zapreti 13 velikih železniških tvornic. Vse zaposleno delavstvo je odruščeno. Le oni delavci, ki se zavežejo, da bodo vršili akordno osemurno delo, bodo zopet sprejeti. Le z vztrajnim delom hoče nemška vlada preprečiti katastrofo, ki preti nemškemu gospodarstvu.

Čehoslovaška.

Posamezne stranke narodne čehoslovaške zbornice so postavile posebno komisijo, v kateri se je dosegel sporazum, da se prglasi češčina zakonitim potom izrečno za državni jezik.

Poljska.

Za regulacijo in povzdigo poljske valute je predlagana oddaja pmoženja, ki bi naj znašala 75%.

Mažarska.

Politični krogi na Ogrskem so mnenja, da bi se izvolil admiral Horty za začasnega guvernerja Mažarske, ki bi imel do odločitve o izvolitvi kralja vrhovno oblast v državi.

Kot nov kandidat za mažarski prestol se imenuje vojvoda Adol von Teck, svak angleškega kralja.

Ogrska je predožila ententi predlog, da u-postavi proti boljševikom mogočno armado, če zagotovi ententa integriteto velike Ogrske na račun Rumunije, Avstrije in Čehoslovaške.

Bogarija.

Bogarija je ratificirala mirovno pogodbo. Volitve v okrožne odbore so se vršile minul teden na Bolgarskem. Zemljeloci, stranka ministrskega predsednika Stambuljskega in demokrati, so izvojevali znatne uspehe. Široki socialisti so izgubili precej mandatov v korist komunistov. Največ so izgubili narodnjaki pod vodstvom Gešova.

Rusija.

Močne boljševiške čete stojijo obrumunski meji. Sovjetska Rusija bo ponudila Rumuniji mir, ako bi ga pa Rumunija zavrnila, bo vkorakala boljševiška armada. Sovjetska Rusija priznava neodvisno Poljsko. Boljševiki priznavajo tudi samostojno sovjetsko ukrajinsko vlado, ki bi naj bila zvezana z Rusijo.

Dnevne vesti.

Vsem krajevnim odborom Slovenske Kmetške Zveze! Vse krajevne odbore Kmetške Zveze pozivamo, da v najkrajšem času izvolijo v smislu novega pravilnika zaupnike in jih nemudoma naznanijo tajništvu Slovenske Kmetške Zveze v Mariboru, Cirilova tiskarna.

Volilni imeniki. Zebot je bil aretiran, češ, da je hotel izvabiti od nekega uradnika volilni imenik za mesto Maribor. Po volilnem redu, ki se bo razglasil v kratkem, ima vsak volilec v mestih z lastnim statutom pravico zahtevati, da se mu izroči „tako prvotno razgrnjen kakor tudi popravljen volilni imenik kar v začetku reklamacijskega roka proti povračilu napravilnih stroškov.“ Za kmetške občine nimamo take določbe. Zupani so morali do 10. januarja predložiti volilne imenike okrajnim glavarstvom. Sedaj pa imajo pristaši demokratske in samostojne stranke volilne razmnžene imenike po celem Spodnjem Stajerskem na razpolago. Vprašamo: Kako je to mogoče? Da bi bila vlada odredila, da se morajo volilni imeniki dostaviti samo njenim ljubljencem, vendar ne moremo misliti kljub „krasnim razmeram“. Če pa vlada tega ni ukrenila, je pa zlorabil nekdo uradno oblast in si priskrbel volilne imenike, do katerih volilci kmetških občin nimajo pravice. Pozivljamo državnega pravdnika, ki je postopal proti Zebotu (tako viteško, da ga je dal kar zapreti, če ravno je zahteval Zebot imenik mestne občine, do katerega ima itak pravico, da nastopi sedaj proti zlorabi uradne oblasti, ali pa nam naj pove, da je odredila vlada protizakonito in enostransko postopanje.

Volilci pozor! Vemo popolnoma zanesljivo, da imajo zaupniki liberalne in samostojne stranke v svojih rokah razmnžene volilne imenike, ki so jih poslali župani glavarstvom. Kako se je to zgodilo, nam je doselej ozanka. Namen je pa ta, da lahko ti zaupniki poročajo okrajnim glavarstvom, kateri volilci bi se naj ertali iz imenikov. Ko se bo to zgodilo, bodo okrajna glavarstva tako črtane in enostransko prikrojene volilne imenike razposlala občinam, da jih razgrnejo na vpogled. Razgrnjeni bodo ti imeniki samo 8 dni. Tekom teh 8 dni se bo lahko reklamiralo. Da se prične reklamacijska doba, ni treba drugače naznaniti, kakor da se razglas pribije na občinsko desko. Volilci, pregledajte pridno nabitke na občinski deski, da ne boste zamudili komaj 8 dnevnega reklamacijskega roka! Da bo nujna potreba za reklamacije, je jasno z ozirom na priprave naših nasprotnikov, kakor smo jih omenili zgoraj. Lahko pričakujemo, da bodo v volilnih imenikih samo pristaši nam nasprotnih strank. Če ni pravočasno reklamacije, smo ob volilno pravico. Da se s tem računamo, dokazujejo razne izjave vodij nasprotnih strank, da si hočejo priboriti vpliv v kmetških občinah. Ker pa ne morejo doseči na odkrit način, skušajo z zvijačo in zahrbtnostnim volilnim manevrom. Volilci toraj pozor, pazite na začetek reklamacijske dobe, pazite na vsebino volilnih imenikov!

O aretaciji Zebota razpravljajo liberalni časopisi po informacijah I. državnega pravdnika dr. „viteza“ Grasellija tako, kakor da bi bilo dejanje in krivda Zebotova že dokazana. Mi ne smemo o tem razpravljati, ker se razprava ni končana in nočemo „vitezu“ napraviti veselja, da bi na nas lahko proizvajal prakso bivšega špijonaže-oficirja. Ko bomo smeli, bomo pojasnili položaj na podlagi sodnih aktov čisto objektivno. Sedaj pa povemo le toliko, da je sestavil ovadbo naš veliki prijatelj dr. Pfeifer in da je zahteval v ovadbi aretacijo Zebota tudi radi tega, ker je Zebot „hud in strasten agitator SLS.“ Sodišče pa ni bilo Pfeifer-Grasellijevega naziranja in je Zebota izpustilo.

F. A. oficir je bil v avstrijski armadi neposredno pred razpadom lastna prikazen. Izraz pomeni oficirja, čigar naloga je boriti se s sovražno propagando (Feindespropaganda-Abwehr). V resnici so to bili špijoni, ki so nadzirali vsako gibanje med mošči

Politične vesti.

Jugoslavija.

Prestolonaslednik Aleksander in ministrski predsednik Davidovič sta podpisala 3. t. m. versaillo mirovno pogodbo. Ratifikacija mirovne pogodbe se je morala izvršiti, ker je pritiskala ententa na podpis.

Regent Aleksander sam je izrazil željo o koncentraciji kabineta. Predsedniku Narodnega predsvništva dr. Pavloviču je naročil, naj se posvetuje glede sestave koncentracijske vlade, ki bi naj izdelala nov volilni red in izvedla volitve v konstituantno. Pavlovič je tozadevno konferiral s Protičem, Drinkovičem in Korošcem. Pogajanja še niso zaključena.

V odgovoru opozicije vladi povdarjajo opozicionarci, da so pripravljeni storiti vse, kar zahteva od njih državni interes. Odgovor povdarja tudi potrebo parlamentarnega dela, ker je podala opozicija jasne izjave, ki se tičejo nemotenega parlamentarnega zborovanja brez ozira na sestavo vlade. Opozicija pa nikakor ne odneha od zahtev: sklicati parlament, ker tudi sedanja vlada, ki je izšla ravno iz tega začasnega Narodnega predsvništva, nima povoda, odrekači predstavnistvu značaj parlamenta. Opozicija odločno zahteva, da se reši potom parlamenta cela državna situacija, ki je po priznanju vlade same sedaj nezdrava.

Pogajanja, ki so se vršila zadnje dni med beograjsko vlado in opozicijo radi rekonstrukcije kabineta bodo ostala brzkone brezuspešna. Radikali so izročili vladi svoje pogoje za vstop v vlado. Zahtevajo baje od demokratov iz svoje sredine ministrsko predsedstvo, notranje zadeve bi prepustili demokratom ali pa narobe: demokrati predsedstvo in radikali notranje stvari. Predsedniška kandidata sta Pašič in Vesnić, za notranje zadeve pa Velizar Jankovič. Nadalje zahtevajo radikali tudi predsedniško mesto ustavotvornega odbora, katero bi naj zavzel Stojan Protič. Ob teh zahtevah se bodo skoro gotovo razbila pogajanja za koncentracijo kabineta, osobito radi dejstva, ker se upira vstopu radikalcev v vlado Veljkovičeva skupina. Pri vse pogajanjih med vlado in opozicijo igrajo glavno vlogo osebni spori med radikali in demokrati.

Beograjska vlada je sprejemala zadnje dni od vseh strani države razne proteste proti ententnim ultimatu Jugoslaviji.

vom in častniki. Nikjer nisi bil varen pred njim. Če si govoril z moštvo, je že kaj skrit prisluškoval. Med moštvo so iskali svojih zaupnikov. Med častnike so pomešali svoje poročevalce. Na Dunaju je bila posebna centrala te gnusne talege. Od tam so dobivali svoja navodila. Za častnike in moštvo so prirejali predavanja, katerih se je moral vsakdo udeleževati. V teh predavanjih so lujskali proti veleizdajalcem. Zgatali so z vislicami. Bili so pa to po večini židje in razni juristi, ki so tako svoje žrtve iskali za fronto, pri tem pa varovali svojo kožo in sedaj menda zdravi in čili nadaljujejo v raznih nasledstvenih državah svoje državotvorno delo, kakor n. pr. I. državni pravnik Graselli v Marboru.

G. državnemu pravniku Graselli ne zadostuje kot postranski zaslužek samo od Pfeiferja dobro plačana premogovna agencija, ampak je vstopil v krogižurnalstvo pri „Delavecu“. Kator hitro je čital pri cenzuri naše novice o Zebo ovi aretaciji, je hitro skrupoval tri inteligenta nevredne novice in jih odposlal „Delavecu“. Radi teh Graselli-jevih notic se je zakasnila izdaja „Delaveca“ za tri ure. Ako si domišlja bivši špijanski oficir, premogovni agent in najnovejši žurnalista Graselli, da delajo njegove novice čast pjevu in listu, se presneto moti. Saj Pfeifer-Graselli-jevo ovadusko dejanje ne obsojamo samo mi, ampak tudi vsi nasprotniki, ki niso med časom vojske voburili za narodnjaki ala Graselli, ampak so čutili in še se čutijo kot Slovenci.

G. dr. Pfeifer je kot vladni komisar v Mariboru tako priljubljen, da ga marata edino še od njegovega plačani premogovni agent Graselli in mesto Pfeiferja v imenu vlade nastopajoči šolnik „retorike“ Voglar.

G. Pfeifer, ki tako rad razpošilja na uredništva pastirsko svarišna pisma in razne popravke, nam na naše zadnje dokaze o njegovem zavojenem mestnem gospodarstvu in njegovi pomanjkljivi resnicoljubnosti še ni prav nič sporočil. G. Vilko, „Delavec“ že željno čaka, da mu pošljete kako pismo, ki bo svetočilo mariborski javnosti o vaši gospodarski zmogljivosti. Maribor bi rad zvedel za Pfeiferjeve narodne zasluge. Doslej poznamo g. Vilka samo kot slabega nadzornika mestnega gospodarstva, finančnika pod kritiko, jurista, ki se peča z ovadbami narodno zaslužnih mož, kot vladnega komisarja, kateremu je resnica španska vas in kot zagrizenega pristaša JDS-stranke, katerega postopanje in delovanje je v spodtiko in v obsodbo pri samih liberalcih. G. Vilko, obelodanite nam enkrat vaše zasluge, jih morate sami, ker jih ne pozna prav nobeden Slovenec.

G. dr. Vilko Pfeifer je še vedno v Mariboru. (Dopis iz Krškega.) G. Vilko igra v Mariboru še vedno prvo violino. Čudimo se vsem mariborskim krogom, ki morajo uradno še občevati z njim, da imajo toliko potrepljivosti. Pri nas na Krškem ga poznamo do siteda in smo doživeli prav čudne dogodke, katerih ne bomo nikdar pozabili, dokler bo Vilko na kakem vodilnem mestu. Mi namreč dobro vemo, kako je postal dr. Pfeifer kmalu po prevratu vodja krškega okrajnega glavarstva. Če bi uradništvo vedlo, na kak način je njegov prednik, ki je bil jake priljubljen, zapustil Krško in bil premeščen, samo da je zasedel dr. Vilko Pfeifer njegovo mesto, bi sodilo pravilno o tem tovarišu. Opozarjamo mariborčane tudi na sodnijske akte, ki ležijo v Krškem in Novem mestu na sodnijah. Ves ta material bo še enkrat prav prišel!

Po vsebini prav po Voglarjevo šepavi „Marib. Delavec“ se je zaletel v dr. Korosev tizol in se neko drugo drobnarijo. Te stvari so že tako zastarele in so jih že vsi drugi listi premlevali tolikokrat, da ne bomo prekuhaval stare kaše. Voglar vidi dr. Korosevo ministrsko gospodarstvo, dr. Pfeiferja in njegove gospodarske polomije, katero proklinja vsak Mariborčan, pa ne! Šolnik Voglar je v svojih očalih veliko preveč dalekoviden, bomo mu preskrbeli bolj na kratko noseče špegle, da bo videl tudi svojega sodruha in njegov primanjkljaj pri gospodarskem uradu.

Zvedeli smo, da si je kupil šolnik Voglar zopet latinsko slovnico, iz katere pridno ponavlja, kar je pozabil in si prepodil iz glave kot politik. G. Voglar se misli oprijeti koj po volitvah šolstva, ker mu JDS-arji ne bodo več zaupali po volitvah političnega kopita, po katerem je tako modro nabijal na balkonu mariborskega rotovža kot ud Narodnega predstavništva in Pfeiferjev zasiopnik. Šolniku Voglarju želimo več sreče in uspeha na kolovozih latinske slovnice, kot politika vsestranskih polomij ob javnih nastopih v Mariboru, ker v Beogradu je zaviral svoj jezik, pa obžalujemo. G. Voglar, na svidenje na potih šolstva, kjer se bomo morda bolj umeli nego pri politiki.

Maribor. Prihodnji ponedeljek, 9. februarja redni mesečni shod Slov. Ljudske Stranke v dvorani JSZ, Flosarska ulica. Začetek točno ob 1/2 8. zvečer. Agitirajte, da tokrat pride čim več pristasev.

Našim organizacijam! Ali ste že povsod obnovili odbore pred vojno obstoječih izobraževalnih ali bralnih društev, mladeniških in dekliških zvez, Orla itd.? Ali Marijine družbe povsod redno delujejo? A ste že sklicali sestanek in se tam pogovarjali o velikem taboru v Mariboru julija meseca? Ali ste že začeli zbirati denar za to prireditve? Poročajte o vašem delu Slovenski Krščansko-Socijalni Zvezi v Maribor (Cirilova tiskarna)! Nobena niti najmanjša vas ob naši severni meji ne sme letos izostati. Na delo torej vsi! — Slovenska Krščansko-Socijalna Zveza v Mariboru.

V Ptujju je bil v četrtek, 5. februarja podučen tečaj, Obisk je bil nepričakovano velik, naravnost izboren. Dvorana v Narodnem domu je bila na-

tlačeno po na; veliko ljudi ni več našlo prostora.

Pradavala sta dr. Hohnjec in Vi. Pošanjski. Teologija „Slovenskega Naroda“. „Slovenski Narod“ od pretečene srede napoveduje „revizijo cerkvenih določb o neločnosti katoliškega zakona“. Nikdo ne bo zahteval, da bi „Narodovo“ uredništvo zualo katoliški katekizem in nikdo se ne bo čudil, ako je pozabilo celo tako temeljno točko, kakor je nauk o zakramentih. Pričakovali bi pa, da ne bo pisalo o stvari, ki mu je tako tuja. Določbe o neločnosti zakona namreč — po katoliškem katekizmu — niso cerkvena, ampak božje in vsled tega tudi ne more cerkev izvršiti nobenih revizij ali izprememb. Vsled tega je torej tudi čisto izključeno, da bi kak župni urad tako postopal, kakor piše „Narod“, da so začeli župni uradi v Avstriji. Pravi namreč, da so župni uradi sporočili onim, katerih prvi zakon je bil ločen, naj ne prestopajo k drugemu veroizpovedanju, marveč naj se dajo začasno civilno poročiti. Pričakuje se namreč, da izda sv. Stolica v Rimu v najkrajšem času naredbo, s katero se bodo takšne poroke proglasile pod gotovimi pogoji tudi cerkvenopravno za veljavne. Avstrijski škofje so se baje obrnili s prošnjo v Rim, naj bi se revidirale kanonske določbe katoliškega zakonskega prava, kateri prošnji je sveta Stolica ugodila. V najkrajšem času se izvede revizija cerkvenega prava v toliko, da bo cerkev dovolila zopetno poroko katoliškim ločencem. Ako je „Narod“ to novico — kakor zatrjuje — res vzel iz neke nemške korespondence, je dotični korespondent brez dvoma Jud, ki nima niti najmanjšega pojma o naši veri in ni niti slutil, kako se je s tako izmišljeno novico vrezal. Cerkev ne pozna nobene zakonske ločitve in civilna poroka velja pred njo za navaden konkubinac. Župnik, ki bi dal tak nasvet ali škol, ki bi se s tako prošnjo obrnil na sveto Stolica, bi bil takoj odstavljen kot krivoverec. Zopetne poroke zakonskih ločencev cerkev ne bo nikdar dovolila, ker to sploh ne spada v njen delokrog, kajti v tem oziru ne sme nič družega, kot izvrševati določbe božje prava.

O šmarnskih dogodkih smo prinesli v „Straži“ in „Gospodarju“ čisto resnico. Radi tozadevnih lažiporočil kričavega Habjana in samostojnega advokata Zabukoška v „Novi Dobi“ se ne bomo prerekli. Sodnijska preiskava in razsodba boste dognali, kako se je vedel samostojni general Habjan in njegova lepa druhal in kam da spadajo taki ljudje po sodnijski razsodbi. Po končnoveljavni sodnijski besedi se naj zopet oglasi v „Novi Dobi“ kmet-advokat gospod Zabukošek.

Imenovanje. S. Rojnik, desetlet v Gradcu, je bil imenovan za računskega svetnika v poverjeništvu za notranje zadeve deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

Zdravniška služba. V uradnem listu je razpisana služba okrožnega zdravnika za zdravstveno okrožje Poljčane s sedežem v Studencih. Interesenti se opozarjajo na razpis.

Umrl je v Gradcu dež. nadsvetnik V. Kronasser, ki je bil poprej pri mariborskem okrožnem sodišču. Pri razpadu Avstrije je bil odpuščen. Bil je velik nasprotnik Slovencev. N: v m. p.!

Ustrelil je v Slivnici pri Mariboru v nedeljo, dne 1. t. m., v jutro neznan zločinec nad 60 let staro, vsem priljubljeno posestnico Ano Pergauer, ko je šla k sv. maši.

Predavanje SKSZ v dvorani JSZ. (Flosarska ulica) bode danes v petek ob pol 8. uri. Predava p. Gabrijel o razmerju cerkve in države. Po predavanju je razgovor o istem predmetu. Pridite!

Slov. žensko društvo v Mariboru. Prihodnje predavanje je v ponedeljek, dne 9. t. m., ob 8. uri v večer v mali dvorani Narodnega doma. Govori č. g. dr. Slavič o našem Prekmurju. Opozarjamo na vlezanimivi predmet in vabimo vse občinstvo.

Društvo jugoslov. poštinih uslužbencev priredi plesni venček 15. t. m. v kazini ob 8. uri zvečer. Cisti dobiček prireditve je namenjen bolnim in podpore potrebnim članom društva. Vstopnina za člane 10 K, za nečlane 20 K. Igra godba dravske divizije.

Mestna plinarna javlja, da je prisiljena zvišati vsled vedno dražjega premoga in zvišanja mezd delavcem s 1. februarjem cene plinu od 3 na 4 K in električni tok od 6 na 7 K.

Tečaj za obrtno risanje. Na Legatovem zasebnem učnem zavodu v Mariboru začne tečaj za obrtno risanje, na katerega opozarjamo. Učne ure so v takšnem času, da se jih more udeležiti vsakdo. Z ozirom na to, da se bodeta trgovina in obrt že v najkrajšem času lepo razvila, je upeljava tečaja za obrtno risanje velike važnosti.

Nova delavnica za popraviljanje pisalnih strojev. Kakor je razvidno iz oznanila v našem listu, je uredil g. Ivan Legač v Studencih pri Mariboru delavnico za popraviljanje pisalnih strojev. G. Ivan Legač je izkušen mehanik za pisalne stroje na zasebnem učnem zavodu z mnogoletno prakso. Priporočamo novo slovensko tvrdko!

Zahvala. Prostovoljna požarna bramba na Pobrežju pri Mariboru je prejela dne 31. januarja t. l. od tovarne za usnje Halbärth v Mariboru 500 K kot nagrado. Za ta velikodušni dar se tem potom izreka omenjeni tvrdki najpristrčnejša zahvala! Živeli posnemovalci!

Za SKZ so nabrali na gostiji Janeza Frece in Marije Lapornik pri Sv. Lenartu nad Laškim pred nedavno 32 K.

Gornji Radgoni. v nedeljo, dne 8. februarja popoldne ob 3. uri bo pri nas otvoritev nove društvene dvorane v nosilnični hiši. Slavnostni govor ima državni poslanec dr. Jos Hohnjec.

V obmejnih krajih hvala Bogu, tihotapstvo ne cvete več tako bujno kot prej. Morda bodo padli zdaj tudi slučajni tatvi, ropov in oduščiva. Cene živinor, ki so jih prej spravljali tihotapci čez mejo, so se znižale. Jajce, ki je s alo prej 2 K, stane sedaj le 60 vinarjev.

Vsi gg. častniki, voj. uradniki, praporsčaki v rezervi, v pokoju itd. ki stalno bivajo na teritoriju Mariborske polkovne okrožne komande, t. j. okrajno glavarstvo Maribor, Ptuj, Konjice, Ljutomer, južni del od Mure bivšega okrajnega glavarstva Radgona in zapadni del Prekmurja, se naprošajo, da vposljejo Mariborski okrožni komandi v svrhu spopolnitve častniške evidenci čimpreje osebne podatke na pol pola papirja po sledečem vzorcu, brez ozira na že svoječasno predložene izjave: 1. Sarža; 2. Dan imenovanja v sedanjo saržo; 3. Razmerje (rezervni, črnovojni, vpokojen itd.); 4. Ime in priimek; 5. Krstno ime očet; 6. Pristojna četa v bivši Avstriji (tukaj se naj vpiše oni polk, (zavod) pri katerem se je dotični nahajal v matičnem staležu (Grundbuchstand); 7. Katero službo je opravljal v bivši Avstriji neposredno pred prevratom; 8. Rojstno leto; 9. Naborno leto (Assentjahr); 10. Rojstni kraj, okraj in dežela; 11. Pristojni kraj, okraj in dežela; 12. Civilni poklic; 13. Stan (oženjen, samec, vdovec); 14. Vera; 15. Znanje jezikov; 16. Jezikovna narodnost; 17. Specialna stroka (strojničar, pijonir, letalec itd.); 18. Dan izstopa iz aktivne vojaške službe v Avstriji; 19. Služil v Jugoslaviji od — do in pri katerem polku; 20. Orožne vaje delal od — do in pri katerem polku; 21. Je li sprejet v skupno vojsko in s katerim vojnim listom; 22. Natančno označeno bivališče. Dalje se gg. častniki naprošajo, da vsako spremembo bivališča gorajšnji komandi takoj javijo.

Mestno gledališče. Javlja se nam, da se bode razun že objavljenega repertoirja vršil v ponedeljek, dne 9. t. m., ob 20. uri v gledališki dvorani veliki koncert, pri katerem bosta izvajala spored svetovne znani čelist Juro Tkalcič in virtuoza na glasovirju C. Ličar. Spored bo sledeči: 1. Chopin: Sonata za čelo allegro moderato, allegro con brio (Scherzo) largo, allegro (Finale); 2. Haydn: Koncert D-dur za čelo, allegro moderato, adagio allegro; 3. Smetana: a) Polka F-dur, b) Furiant za glasovir; 4. Bach: a) Bourree, b) Sarabande, c) Gavotte za čelo solo; 5. D'Udy: Pesem, Tkalcič: a) Serenada de Pierrot, b) Klepetulje za čelo in glasovir. — Za pustni torek se pa pripravlja velika umetniška reduta. V gledališču bo kabaret, po vseh drugih dvoranh pa ples.

Vruitev naših tujnikov. Zadnji nedeljo se je vrnilo iz italijanskega vjetništva 60 slovenskih častnikov in 2200 mož, med temi 150 Slovencev. Ta transport je prišel iz Brindizi. Moštvo je zelo sestradano, mnogo jih je obolelo med vožnjo, eden je umrl že v Brindizi in trije v Dubrovniku. Častniki niso smeli občevati z moštvo med vožnjo. Italijanska vlada bo poslala vse jugoslovanske ujetnike v domovino v osmih transportih. Prva dva sta že došla in sicer so to tujniki tarantske in napoljske divizije. Prihodnjic pa pride na vrsto rimska divizija.

Promet v Avstriji. Prihodnji teden se, bo vršil osebni promet na avstrijskih železnicah ravno tako, kakor ta teden. Erzevlaki ne bodo vozili.

Protestni shod vojnih invalidov in vdov se bo vršil v nedeljo, dne 15. t. m. v Celju v gostilni Narodnega doma ob 8. uri dopoldne.

Vsem Orlom. Cas beži. Samo nekaj mesecev nas še loči od našega tabora. Zbirajte denar! Urite se v telovadbi! Agitirajte vsak v svojem kraju za pristop k Orlu in za množtevno udeležbo na taboru! Iz krajev, kjer je Orel, mora vsa poštena slovenska mladina koncem julija na veliki mariborski tabor. Mislite, kako bi svojo udeležbo čim lepšo napravili. — Bog živi!

Slatina Radenci. V nedeljo, dne 15. t. m., priredi orlovski odsek Kapela v dvorani gospoda Kosenbergerja v Radencih gledališki predstavi „Eno uro doktor“ in „Zamorec“ s sodelovanjem pevskega zbora iz Gornje Radgone. Po predstavi prosta zabava s srečolovom. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Pridite!

Pobrežje pri Mariboru. Prostovoljna požarna bramba na Pobrežju pri Mariboru priredi v soboto, dne 14. t. m., svoj pustni družinski večer v vseh prostorih gostilne Roiko na Spodnjem Pobrežju. Začetek ob 7. uri zvečer. Na sporedu je licitacija in ples. Prijatelji požarne bramba se že danes opozarjajo na to prireditve!

Sv. Lenart v Slov. gor. Naše Katoliško bralno društvo ponovi na splošno željo v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne ob treh v dvorani g. Arnuša narodno igro „Revček Andrejček.“ Med odmori in pri prosti zabavi svira godba. Vabimo vse prijatelje, da prihite od blizu in daleč ta dan v naš krog in se z nami vesele!

Sv. Jedert nad Laškim. Katoliško bralno društvo pri Sv. Jederti priredi v nedeljo, dne 15. t. m. na novem odru dve burki „Trije tički“ in „Oh, ta Polona!“ Začetek predstave popoldne takoj po večernicah.

Šostanj. Pri nas bo v nedeljo, dne 15. t. m. popoldne po večernicah občni zbor Izobraževalnega društva. Pridite!

Mariborska eskomptna banka v Mariboru, Tecetthofa n ulica šte. 11.

Telefon šte. 16.

Podružnica: **MURSKA SOBOTA**.

Sprejema: Vloge na knjižice, na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovaju.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Izdaje: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predujme: Na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Daje kredite: Pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Združene veletrgovine ANTON KOLENC, ELSBACHER CVENKEL IN RAVNIKAR v CELJU

se priporočajo k nakupu na debelo žita, mlevskih izdelkov, kolonijalnega in raznovrstnega tu in inozemskega blaga.

Točasno imamo oddati: fini špirit, milo, oves, svinjsko mast in kisovo kislino.

Potrebujete trpežne čevlje?

Potem si oglejte veliko zalogo pri
Jakobu Lah, Maribor, Glavni trg 2

tam dobite zanesljivo močne, vsakovrstne čevlje, po usjajni ceni tako tudi galanterijsko blago, torbice za trg, potne košare itd.

Postrežba točna!

Cene brez konkurence!

Pristno dalmatinsko krvno vino se dabi pri
Cvitanič nasl. Klanjšek & Penič, Maribor
Vetrinjska ulica 13.

Zimnata, kakor tudi prvovrstna svilnata mlinska sita

(bajtli) iz Švice za moko vseh vrst se dobe v trgov.

Avgust Čadej, Ljubljana,

Kolodvorska ulica št. 35, nasproti „stare Tišlerjeve gostilne“.

TVORNICA POHIŠTVA IN MIZARSTVO

Peter Hochnegger in drugovi, Maribor

Koroška cesta št. 46 in 53

priporočajo svojo zalogo pohištva iz trdega in mehkega lesa, kakor tudi vsa v to stroko spadajoča mizarska dela, po tvoraiških cenah.

Prva jugoslovanska koncesjoni-rana specijalna delavnica za popravilo pisalnih strojev vsake vrste
Ivana LEGAT-a v Studencih pri Mariboru

Dolgoletni mehanik zasebnega učnega zav. Legat
Naročila prevzame Zasebni učni zavod LEGAT v Mariboru, Vetrinjska ulica 17, I. nadstropje
Nova delavnica za popraviljanje pisalnih strojev

Tečaj za obrtno risanje

na Zasebnem učnem zavodu Legat
Začetek 9. februarja 1920
Važno za obrtnike in rokodelce vsake vrste zlasti pa za trgovce
Poučuje strokovni profesor. — Upisovanje in pojasnila na Zasebnem učnem zavodu LEGAT v Mariboru, Vetrinjska ul. 17, I. nadstr. od 11—12

OGLASNA ODPRAVA „JADRAN“, MARIBOR.

Kupi se: Deželno ali kmetško gospodarstvo 40—60 oralov, z ravnim poljem, nekaj gozdov, v celovškem kotlu severno od Drave ali južno Labudske doline. Ponudbe se prosijo z natankim vpisom, slikami in skicami pod „Rascher Kauf“ na Annončno ekspedicijo „Zentrag“, Graz, Brandhofgasse 10.

**E. KOHNSTEIN
in A. REISMAN**
trgovina z usnjem
MARIBOR
GRAJSKA ULICA 20

priporočata slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega usnja ter čevljarških potrebščin po najnižjih cenah.

NAZNANILO!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu uljudno naznaniti, da sem 15. t. m. prevzel staro renomirano veletrgovino

Oskar Reiter-jovo v Slovenjemgradu

katero bom vodil v istem velikem obsegu kakor moj prednik.

Moja dolgoletna praksa v različnih veletrgovinah mi bo omogočala svojim cenj. odjemalcem v vsakem oziru ustrezati.

Posebno važnost bom polagal na solidno, prijazno točno in hitro postrežbo.

Imel bom vedno veliko izbiro manufakturnega, specerijskega in železninskega blaga, katerega bom oddajal na drobno in debelo.

Kupujem vse deželne pridelke po najvišjih dnevni cenah.

Za obilen obisk se priporočam

64

z odl. spoštovanjem

Alozij Dular.

TRGOVSKI PLES mariborskih trgovcev

7. februarja 1920 v Götzovi dvorani

Vstopnina za osebo 20 K, za obitelj (3 osebe) 50 K

Igra vojaška godba dravske divizije

Obleka preprosta! Vstop je dovoljen le vabljenim!

Čisti dobiček je namenjen v dobrodelne namene

Nadomestiti

se zamore popolno pomanjkanje bombaževga blaga, oziroma zelo visoka cena istega, z barvanjem domačega platna za poletno obleko.

Barvam možko in žensko obleko svetlo in temno, v modri, rjavi, črni, sivi in zeleni barvi

Izdelam za žensko obleko ubeljeno domače platno, najmanj 8-10 m dolgo kot modro (plavo) tisk (po vzorec).

J. Pinterič, tovarna modrotiska
Velikovec, Koroško.